

NAJUSPEŠNEJŠA PODEŽELSKA SKUPNOST SLOVENIJE

Evropska delovna skupnost za razvoj podeželja in obnovo vasi (ARGE Landentwicklung und Dorferneuerung), katere članica je tudi Slovenija, vsaki dve leti razpisuje natečaj za evropsko nagrado za razvoj podeželja in obnovo vasi (več na www.landentwicklung.org). Slovenija na ta natečaj kandidira območje, ki je zmagalo na nacionalnem razpisu Najuspešnejše podeželsko območje Slovenije. Koordinacijo postopka izbora nacionalnega predstavnika je Ministrstvo za kmetijstvo gozdarstvo in prehrano zaupalo Društvu za razvoj slovenskega podeželja.

POZIVAMO PODEŽELSKESKUPNOSTI (vas, skupina vasi, občina, skupina občin ...), da se pridružijo natečaju za izbor Najuspešnejše podeželske skupnosti Slovenije za leto 2023. Zmagovalec bo Slovenijo zastopal na 18. natečaju za Evropsko nagrado za razvoj podeželja in obnovo vasi za leto 2024 pod geslom:

Natečaj je namenjen podeželskim skupnostim, ki:

- se odzivajo na aktualne izzive njihovega življenjskega okolja s trajnostnimi, inovativnimi in medsebojno povezanimi projekti ter tako spodbujajo celovite razvojne procese,
- si prizadevajo v lokalne dogodke vključevati različne skupine prebivalcev in na ta način dobijo različne perspektive, širši horizont in bolj raznolike ideje in
- se zavedajo pomena in potrebe povezovanja in temeljijo na mrežah, kot tudi na občinskih in regionalnih združenjih.

Namen je predstaviti in nagraditi tista podeželska okolja, ki s svojim delom posebej izstopajo in jih lahko postavimo kot zgled drugim. Seveda se pri tem posebej upošteva izhodiščni položaj, ki so ga te skupnosti imele, ko so vstopile v razvojni proces tako v smislu naravnih danosti kot tudi v gospodarskem in družbenem kontekstu ter specifičnih značilnosti posamezne države.

Vodilno merilo je, da projekti in procesi krepijo zmožnosti podeželja in izboljšujejo kakovosti življenja v skladu z »Modelom trajnostnega razvoj evropskih vasi in podeželskih skupnosti«, ki ga je razvilo Evropsko združenje za razvoj podeželja in obnovo vasi.

Geslo:

Geslo »Pogumno v prihodnost« (v Angleščini Thirst for future) izpostavlja, da so ključne prelomnice zadnjih let in veliki izzivi, s katerimi so se morali ljudje spoprijeti, pustili globoke rane. Marsikje se posledice kažejo v pesimizmu, družbenem nasprotovanju in strahovih, ki hromijo skupnosti. Geslo »Pogumno v prihodnost« torej želi biti signal, da ne prepoznamo le nevarnosti, ampak prepoznamo in izkoristimo tudi priložnosti. Še posebej priložnosti so bistvo razvojno usmerjenega oblikovanja prostora v katerem živimo.

Geslo nagrade naj bi bil torej simbol, da moramo iskati poti, ki vodijo k skupnemu cilju in ga ne smemo izpustiti izpred oči. Zato se bomo osredotočili na podeželska območja, ki skrbijo za dialog in medsebojno povezanost ter iščejo socialno, ekonomsko in ekološko sprejemljive rešitve; Na skupnosti, ki odgovarjajo na izzive našega časa in prostora.

1. Kriteriji za ocenjevanje:

Osnovni kriterij, ki si ga bo komisija zadala pri izbiri podeželskih skupnosti, ki bodo zastopala Slovenijo bo, kako učinkovito je podeželska skupnost v procesu razvoja naslovila svoje:

- močne strani in slabosti ter
- notranje in zunanje nevarnosti in možnosti.

Presojala se bo tako kakovost in vsebinske usmeritve sprejetih ukrepov kot tudi izbrane metode in strategije.

2. Predmet ocenjevanja bodo naslednji vidiki:

A. Metode in strategije

- Osebne iniciative in participacija prebivalcev.
- Sodelovanje med prebivalci, politiko in javno upravo.
- Sodelovanje znotraj občin in regij ter zasebno-javno partnerstvo in mreženje.
- Vključevanje strokovnjakov v zasnovo, posvetovanje, načrtovanje in podporo procesom.
- Skladnost in celovitost.

B. Tematska polja in cilji

- 1. Ekologija:** Odgovorna raba virov po principu krožnega gospodarstva, raba obnovljivih materialov, pridobivanje obnovljive energije; varstvo okolja in narave ter povečanje biotske raznovrstnosti; Varstvo podnebja in prilagajanje na njegove spremembe;

2. **Gospodarstvo:** Spodbujanje lokalno konkurenčnih zaposlitvenih priložnosti ter okolju prijaznega in podnebno odpornega kmetijstva in gozdarstva; valorizacija kulturne krajine in spodbujanje regionalnih vrednostnih verig;
3. **Družba:** Ustvarjanje sodobnih družbenih prostorov, spodbujanje izobraževanja in usposabljanja, vključenost ter zdravstvena in medicinska oskrba; krepitev javnega dobra ter udeležba vseh v gospodarskem, socialnem in kulturnem življenju ne glede na starost, spol, narodnost in manjšinsko pripadnost.
4. **Zagotavljanje trajnostnih in dolgoročno dostopnih storitev splošnega pomena na področjih:** lokalne oskrbe, mobilnosti in komunikacijske infrastrukture; Izkoriščanje priložnosti, ki jih prinaša digitalizacija.
5. **Ohranjanje, preureditev in trajnostna revitalizacija stavbnega fonda ter gradnja objektov s poudarkom na kakovosti, ohranjanju virov in lokalni gradbeni tipologiji;** Ohranjanje, sodoben razvoj in oblikovanje kulturne krajine ter praznih, kmetijskih in javnih površin.
6. **Spodbujanje umetniškega udejstvovanja, športnih dejavnosti in visoko kakovostnega preživljanja prostega časa;** Ohranjanje, vzdrževanje in razvoj kulturne dediščine.

Tematska polja se seveda prekrivajo, dopolnjujejo, so različno močna in pogojujejo pogosto eden drugega. Poudariti jih je potrebno glede na lokalno oz. regionalno pomembnost.

3. Pogoji sodelovanja:

Na natečaj se kot udeleženci lahko prijavijo:

- vas ali
- podeželska občina (iz več naselij/vasi...)
- medobčinska mreža (iz dveh ali več podeželskih občin), kjer pa število prebivalcev ne sme presegati 20.000 ljudi

4. Oddaja vlog za nacionalni natečaj:

Za nacionalni natečaj je potrebno oddati:

- Prijavni obrazec: izpolnjen in podpisan obrazec, ki je priloga tega poziva, v digitalni verziji.
- Obrazec »ključni projekti«: podroben opis najmanj enega oz. največ petih projektov v poseben obrazec.
- Fotografije: najmanj osem digitalnih fotografij – ljudje, pokrajina, objekti.
- Lahko tudi: Druge informacije in propagandno gradivo.

Za nacionalni natečaj je predvidena nekoliko manj zahtevna vloga kot za evropski natečaj, ki je predstavljena v prilogi 2.

Vlogo je treba oddati do vključno 25. oktobra 2023:

- v elektronski obliki na e-naslov: info@drustvo-podezelje.si ali
- v fizični obliki na naslov: Društvo za razvoj slovenskega podeželja, Rupa 26, 4000 Kranj

5. Komisija in izbor nacionalnega predstavnika za evropsko nagrado

Predsednik Društva za razvoj slovenskega podeželja je imenoval nacionalno komisijo, ki bo pregledala prispele prijave. Komisija bo v sestavi najmanj treh članov obiskala vsako prijavljeno podeželsko skupnost, nato pa na podlagi vseh zbranih informacij določila Najuspešnejšo podeželsko skupnost Slovenije 2023.

Odločitev komisije o zmagovalcu natečaja za Najuspešnejšo podeželsko skupnost Slovenije 2023 in nacionalnem predstavniku na natečaju Evropsko nagrado za razvoj podeželja in obnovo vasi 2024 bomo sporočili v sporočilu za javnost, slovesna razglasitev pa bo potekala pomladi 2024 na enem od večjih dogodkov.

6. Terminski načrt – nacionalna raven

Rok za prijavo na nacionalni natečaj za Najuspešnejšo podeželsko skupnost 2023	25.10.2023
1. zasedanje nacionalne komisije – pregled prispelih prijav	začetek novembra 2023
Nacionalna komisija obišče prijavljene podeželske skupnosti	november 2023
2. zasedanje nacionalne komisije – ocenjevanje prijavljenih območij	začetek decembra 2023
Razglasitev zmagovalca natečaja za Najuspešnejšo podeželsko skupnost 2023	začetek decembra 2023
Uradno imenovanje predstavnika Slovenije na natečaju za Evropsko nagrado za razvoj podeželja in obnovo vasi 2024	15. 12. 2023
Podpora nacionalnemu predstavniku pri pripravi dokumentacije za evropsko raven	januar in februar 2024
Rok za oddajo vloge na natečaj za Evropsko nagrado za razvoj podeželja in obnovo vasi 2024	1.3.2024

7. Podpora nacionalnemu predstavniku na tekmovanju na evropski ravni

Društvo za razvoj slovenskega podeželja in Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano bosta **nacionalnemu predstavniku, ki bo na tekmovanju za Evropsko nagrado za razvoj podeželja in obnovo vasi 2024 zastopal Slovenijo**, zagotovila naslednjo podporo:

- podpora pri pripravi prijave na evropski natečaj ter prevajanje v nemški jezik,
- podpora pri pripravi predstavitvenega plakata ter prevajanje v nemški jezik,
- tisk predstavitvenega plakata in predstavitvenega gradiva,
- podpora pri pripravi predstave območja evropski komisiji,
- podpora pri predstavitvi na podelitvi nagrad,
- promocija na dogodkih in v medijih.

Pristojbino za sodelovanje nacionalnega predstavnika na evropskem natečaju krije Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano iz nacionalnega proračuna.

8. Dodatne informacije in pomoč pri pripravi vlog na nacionalni poziv

Razpisna dokumentacija in ostale informacije so objavljene na spletni strani Društva za razvoj slovenskega podeželja www.drustvo-podezelje.si in Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano www.skp.si.

Vprašanja v zvezi s pozivom pošljite na info@drustvo-podezelje.si ali pokličite Vesno Erhart na 041 745-184.

Izvedbo nacionalnega natečaja financira Mreža za podeželje, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, iz naslova Tehnične pomoči Programa razvoja podeželja 2014-2020.

Kranj, 25. 9. 2023

V imenu komisije:

Roman Medved, predsednik DRSP

Priloge:

- Prijavni obrazec na natečaj za Najuspešnejšo podeželsko skupnost 2023
- Obrazec: predstavitev ključnih projektov
- Izbrane dodatne informacije o natečaju za Evropsko nagrado za razvoj podeželja in obnovo vasi 2024